

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЖИВОЈИН МИШИЋ
(1855 - 1921)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 2005

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

104

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ксенија Шуловић и Александра Драпшин

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 150 година од рођења војводе Живојина Мишића. Изложба је отворена од 2. до 30. марта 2005. године у витринама испред свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталожке јединице уписане су сигнатуре.

Као да се уплашила српских топова, магла се смакла с Рудника и Сувобора, згуснула у велико, густо повесмо над Моравом, повијајући се за њеним врлудавим током; земљом настао мек, благ, светао дан, с дубоким и широким небесима над планином и великом битком. Ненадан јесењи дан, однекуд заостао из свог следа, устукао пред наглом зимом што је пре обичаја и закона банула у земљу која ратује, прекинула јој јесен, отерала је снегом и северцем, па јутрос један њен у бескрају загубљен дан, као дивља гуска на засејану њиву, слетео на Србију.

Генерал Мишић с пратњом хита у Милановац, у Штаб, да чује прве извештаје команданата. За леђима, по планинама, разлежу се све жешћа јака и грмљавина битке, а пред њим, у котлинама згуснуле се тишина и светлост.

Није случајно, убеђен је, што је за почетак офанзиве освануо баш овакав дан: непредвиђен, неочекиван, као и напад Прве армије. И свечан као велики празник, као спасење. У свему што среће, дрвећу, земљи, кућама, види нешто свечано. Сада је сигуран у исход напада.

Добрица Ћосић: Време смрти, 1972

За време нашег другог одступања у Светскоме рату, кад се наша војска у општем повлачењу ближила срцу Шумадије и када је готово свака нада на успех била изгубљена, покојни војвода Мишић био је командант I. армије, где му се и дала прилика да манифестује све особине одличног стратега и храброг војсковође. Према свима извештајима о непријатељу,

војвода је јасно видео ситуацију код непријатеља и осетио да је дошао тренутак, када треба прећи из одбране у напад, те је смело предложио Врховној Команди да се одмах предузме офанзива противу непријатеља.

генерал Петар Пешић, 1926

Командат I армије, прослављени војвода Мишић, имао је све особине великог човека и првокласног војсковође.

Оптимиста у правом смислу речи, те и у најцрњим часовима не губи веру у поправљање ситуације и побољшање прилика. У данима кризе озбиљан, мало говори, готово никако не слава, а непрекидно о догађајима мисли. Заповести и све важније ствари оперативне природе, које се тичу вођења и употребе трупа армије, увек је лично и сам радио. Заповести су му оригиналне, често не одговарају уобичајеној форми, а у себи имају нешто поезије.

Светислав Т. Милосављевић, 1921

Био сам често са Војводом Мишићем на разним местима где га је рат приморао да разапне шатор. Имао сам увек утисак да се налазим усред једне велике породице. Једино велике војсковође су способне да створе једно такво душевно стање, повољно, чак потребно, за успех ратних операција. За време битке, Војвода Мишић је миран. Његову кратку и одрешиту реч слуша цео свет. Кад га човек види како мирно пуши многобројне цигарете, има инстинктивни утисак да овај ћутљиви човек влада битком и да ће повести своје трупе ка победи.

Такав је Војвода Живојин Мишић. Прави српски тип: одлично срце, човек више интелигенције и неукротиве енергије. Он има још једну врло велику особину: умео је да остане јендоставан и скроман поред све славе коју му је донело његово бриљантно држање.

Арчибалд Рајс, 1928

Природна обдареност, широко војно образовање, неисцрпна радна енергија, истрајност и педантност у извршавању задатака, обезбедили су му редовно напредовање у чину и поступно уздицање на све одговорније дужности: био је командант батаљона, пука, бригаде и дивизије и помоћник начелника Главног генералштаба, а једно време је предавао стратегију на Вишој школи Војне академије. На свим тим дужностима испољавао је велику радну способност и с лакоћом савлађивао компликоване организацијске, тактичке, оперативне и стратегијске проблеме.

Саво Скоко, 1978

Солунском офанзивом задат је смртни ударац Централним силама... Срби, које је предводио један од најталентованијих генерала овога рата, војвода Мишић, извели су пробој фронта са неодољивим јунаштвом. Навала Срба на непријатеља који је био укопан у стену изнад њих, представља један од најсјајнијих подвига овога рата...

Давид Лојд Џорџ, 1937

У августовско свитање 1867, у Струганику, селу шћућуреном на сретању Маљена и Сувобора, кад су сићушног и слабашног дечачића одвојили од чобанског штапа и обученог у стајаће руво попели на кобилу Сингуљу да га однесе у варош, на школе, мајка Анђелија којој је био тринаесто, најмлађе дете испратила га сузама и благосиљала нежношћу: - Срећан ти пут, моја бубице! Благослов се испунио, среће срећом било. Већ као несвршени војни академац истакао се јунаштвом у српско-турским ратовима 1876-1878 окитио медаљом и колајном за храброст, и - остао жив. Није га погодило тоне ни у српско-бугарској војни 1885, али је опет стекао одличје за храброст, командујући батаљоном по својој замисли:

- Ко сме - тај може, ко не зна за страх - тај бије и иде напред!

Ђорђе Поповић, 1988

Вест о паду Београда имала је снажан одјек у иностранству, а из Немачке су упућене одушевљене честитке савезничкој Монархији. У аустроугарском врху су почели припремати окупациону управу за освојену Србију и за генералног гувернера именовали генерала Стјепана племенитог Саркогића; такође су прављени и планови о начину уништења Србијине независности, а аустријско и мађарско вођство су се већ гложили око питања да ли анектирати већи или мањи део Србије. Истог тог 3. децембра, српска 1. армија је са положаја западно од Горњег Милановца изненада прешла у противнапад. Генерал Живојин Мишић, њен командант од 15. новембра, брзим одступањима током претходних дана скратио је линију фронта своје армије, пружио прилику за предах војницима, на миру примио и распоредио артиљеријску муницију, која је коначно стигла из Грчке, и одлучио се за противудар.

Андреј Митровић, 1983

Као изразито талентован, способан и моралан официр стекао је наклоност оба краља - и екс краља Милана и краља Александра Обреновића. Тако је, у својству краљевог ађутанта, Мишић пратио краља Александра у Атину на свечаност поводом обнављања модерних Олимпијских игара 1896. године. За време тог путовања у Грчку, Мишић је био сведок два историјска догађаја - националног и светског значаја: присуствовао је посети владара Србије царској Лаври на Светој Гори и отварању модерних Олимпијских игара у Атини. Пре отварања Олимпијских игара, на којима су учествовали атлетичари из 12 европских држава, краљ Александар је у пратњи српских, грчких и турских официра посетио Атос. Посета манастиру Хиландар на Светој Гори уприличена је на дан Христовог васкрса, 4. априла 1896. године. То је била прва посета владара Србије том знаменитом верском и духовном српском светилишту после пропасти српске средњевековне државе. Монаштво је том приликом предало на дар краљу Александру "Мирослављево јеванђеље", најстарији и највареднији културно-историјски и духовни споменик српског народа.

Петар Опачић, 2002

Нема сумње сваки Србин је чуо за име војводе Мишића и зна ко је он. На солунском фронту било је савезничких војски: Руса, Енглеза, Француза, Грка, Американаца, Италијана, Анамита, Сенегалаца - и сви они знају за војводу Мишића. Знају га, памте и помињу и непријатељи: Бугари, Аустријанци, Мађари и Немци. Пропивена крв још није сасушена; догађаји су још у свежој успомени - у средини крвавога вртлога, у средини крвавих догађаја, изнад осталих значајних савременика, високо се издиже личност овога војсковође.

Миле Павловић, 1922

Тога дана после подне коморијџе донесоше вест о предстојећем примирју и миру. Сутрадан око 10 часова стигне и наређење за одступање. Повлачећи се несметано стигосмо у асману... Преи пут је мој батаљон одређен у резерву. Управо тога дана обистини се коморијџка вест о примирју.

Како сам са батаљоном био близу друма у неким малим шевањима саопштише ми да ће ускоро из Беле Паланке проћи за Пирот краљ Милан. И доста, после краћега времена друмом у касу пројураше деојица гардиста, а мало затим помоли се фијакер у коме се налазио краљ. Одмах постројих батаљон и одадох му почаст. На краљевском месту јасно се огледао велики гнев. Мало затим саопштише нам званично да је закључено примирје.

Живојин Мишић, 1920

A handwritten signature in cursive script, likely belonging to General Milišević, written on a textured, dotted paper background. The signature is written in dark ink and consists of several lines of fluid, interconnected letters.

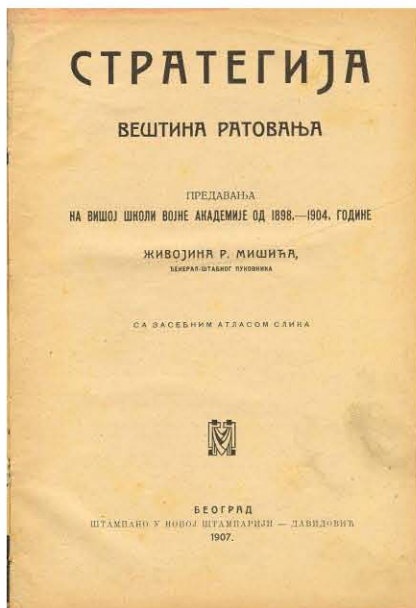
ДЕЛА

1. Ратник: лист за војне науке, новости и књижевност / уредник Живојин Р. Мишић - Београд. – Год. 25, књ. 54, св 4 (август 1903).
П П 526
2. Стратегија / предавања на вишој школи војне академије од 1898-1904 године Живојина Р. Мишића. - Београд : штампано у новој штампарији - Давидовић, 1907. - XV, 747 стр.
Ш 412186

3. Тактика. Књ. 5, Наука о боју. Општа наука о боју. Битка. Одступање и гоњење. / написао Балк. - Београд : Штампарија "Србија", 1910. - 434 стр, [13] пресавијених листова с геогр. картама
Ш 435579/5
4. Српско-турски рат. Књ. 1, Од 5-14 октобра 1912. год. / Марс [Живојин Мишић]. - Београд : Књижара М. Стајић, 1913. - 123 стр.
Ш 15639/1

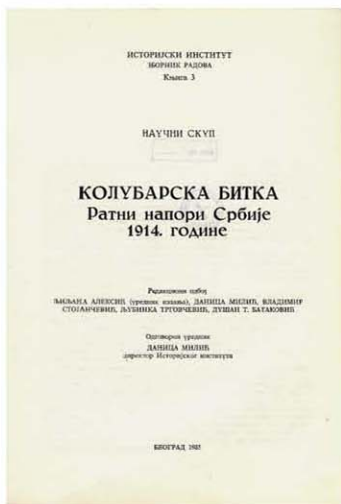
5. Српско-турски рат. Књ. 2, 15 октобра 1912. год. до примирја / Марс. - Београд : Књижара М. Стајић, 1914
III 15639/2
6. Операције око река / Марс. - Београд : Просвета, 1939. - 435 стр., [14] листова с геогр. картама
II 33132

7. Моје успомене / војвода Живојин Мишић. - Београд : Војноиздавачки завод, 1969. - 405 стр.
II 42210
8. Моје успомене / Живојин Мишић. - Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1978. - 432 стр.
II 73026
9. Моје успомене / војвода Живојин Мишић. - 5. изд. - Београд : БИГЗ, 1990. - 397 стр.
III 401584
10. Strategija / predavanja na višoj školi vojne akademije od 1898-1904 godine Živojina R. Mišića. - [Reprint]. - Beograd : Vojnoizdavački i novinski centar, 1993. - XV, 796 стр.
III 409805

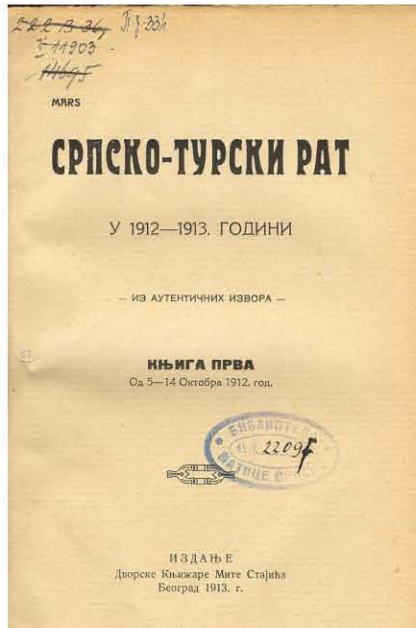
ЛИТЕРАТУРА

11. За српском владом од Ниша до Крфа / Огист Боп. - Женева : Штампарија Уједињења, 1918. - 110 стр.
II 424
12. Солунски фронт / Петар Пешић. - Београд : Књижара С. Б. Цвијановића, 1921. - 56 стр.
II 5140
13. Прва Армија и њен командант: у Суворорској битци месеца новембра 1914. године / Светислав Милосављевић. У : Ратник. – Год. 37, св. 7-8 (јул-август 1921), стр. 1-110.
II 526/1921

14. Војвода Мишић / М. [Миле] Павловић. - Београд : Штампарска радионица Министарства Војног и Морнарице, 1922. - 116 стр.
II 36244
15. Битка на Брегалници / Војин Максимовић. - Београд : Државна штампарија Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, 1926. - 105 стр.
III 10718

16. Војвода Мишић као војник : на дан формирања Солунског фронта / Петар Пешић. У : Ратник. – Год. 42, св. 5 (мај 1926), стр. 1-7.
 П П 526/1926
17. Повлачење српске војске ка приморју / из ратних мемоара Ђ. Богдановића. - Загреб : [б.и.], 1927. - 185 стр.
 П П 22087

18. Битка на Колубари. Део 1, Дефанзивна битка. Св. 2 / од Живка Г. Павловића. - [Београд] : Српска Краљевска Академија, 1928. - [4], стр. 465-927
 Ш 23671/1/2
19. Битка на Колубари. Део 2, Офанзивна битка. Св. 2 / од Живка Г. Павловића. - Београд : Српска Краљевска Академија, 1930. - стр.
 Ш 23671/2/2
20. Војвода Живојин Мишић : живот и рад / Владимир Белић. У: Летопис Матице српске. – Год. 109, књ. 343, св. 1 (мај-јуни 1935), стр. 34-49.
 П П 951, ПМС П 1

21. Ратни мемоари. Књ. 1 / написао Давид Лојд Џорџ. -
Београд : Космос, 1937. - 845 стр., [51] лист с таблом
III 417649/1
22. Рагови српског народа у XIX и XX веку / Влад. Ј. Велић. -
Београд : Г. Кон, 1937. - 159 стр., [5] пресавијених
листова с геогр. картама
II 32218
23. Odlikovanje vojvode Živojina Mišića u Vojnom muzeju /
Desanka Nikolić. - [Београд : Војни музеј, 1966]. - Str.
Р. о.: Vesnik Vojnog muzeja, br. 11-12, 1966.
III 24224

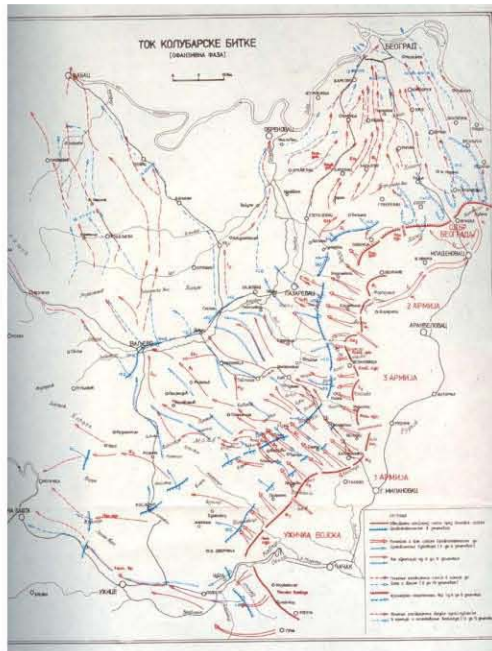

24. Солунски фронт / Миливоје Алимпић. - Београд :
Војноиздавачки завод, 1967. - 499 стр., [5] пресавијених
листова с геогр. картама
II 34478
25. Други балкански рат. Књ. 1, Узроци и припреме рата /
Саво Скоко. - Београд : Војноисторијски институт, 1968
III 28844/1

26. Србија и Црна Гора у Балканским ратовима 1912-1913 / Борислав Ратковић, Митар Ђуришић, Саво Скоко. - Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1972. - 325 стр.
IV 11789
27. Prvi svetski rat / Petar Томас. - Београд : Војноиздавачки завод, 1973
II 53914
28. Други балкански рат. Књ. 2, Ток и завршетак рата / Саво Скоко. - Београд : Војноисторијски институт, 1975
III 28844/2
29. Први светски рат. 1, Србија и Црна Гора / Богдан Гледовић ... [и др.]. - Цетиње : Обод, 1975. - 392 стр.
IV 21986
30. О споменику Алекси Ненадовићу, Илији Бирчанину, Пори Матеји Ненадовићу и војводи Живојину Мишићу у Ваљево / Коста И. Пантић. - Београд : К. Пантић, 1976. - [9] стр.
II 70414
31. Српско-турски ратови / Петар Опачић, Саво Скоко. - Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1981. - 339 стр.
IV 15704
32. Историја српског народа. Књ. 6. Том 2, Од Берлинског конгреса до уједињења / написали Андреј Митровић... [и др.]. - Београд : Српска књижевна задруга, 1983. - 584 стр., [55] стр. с таблама
III 70960/6/2
33. Научни скуп Колубарска битка. - Београд : Историјски институт, 1985. - 222 стр.
III 84748
34. Војвода Живојин Мишић / Слободан Живојиновић. У: Глас цркве. - 32 (1987), стр. 36-40.
II II 13
35. Војвода Мишић у анегдотама. У: Глас цркве. - 32 (1987), стр. 42-44.
II II 13

36. Војвода Мишић и његови ратници / Ђорђе Поповић. - [1. изд.]. - Ниш : Просвета, 1988. - 192 стр.
II 409317
37. Војвода Живојин Мишић : 1855-1921 / Томислав С. Влаховић. У: Витезови Карађорђеове звезде са мачевима / Томислав С. Влаховић. - [1. изд.]. - [Београд] : Томислав С. Влаховић, 1989. - Стр. 33-36.
IV 18710
38. Војвода Живојин Мишић / књигу приредио Милош Јанковић. - Београд : Народно дело, 1990. - 172 стр.
II 415527
39. Колубарска битка 1914. / Саво Скоко. - Београд : Стручна књига, 1990. - 335 стр., [2] пресавијена листа с геогр. картама
III 436934
40. Војвода Мишић и "ђак наредник" / Драгољуб Д. Савић. У: Голгота и васкрс Србије / приређивачи Силвија Ђурић, Видосав Стевановић. - 3. изд. - Џаковец : Zrinski ; Београд : ИРО Београд, 1990. - Стр. 333-336.
III 412650
41. Шта сам видео и проживео у великим данима / Р. А. Рајс. - [Фототипско изд.]. - У Београду : "Дерета", 1991. - 276 стр. Фототипско изд. из 1928.
II 22343
42. Време смрти. Књ. 2 / Добрица Ћосић. - Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1992. - 631 стр.
II 406143/2
43. Моје успомене и доживљаји / Тадија Пејовић. - Београд : Породица Пејовић, 1992. - IX, 351 стр.
III 408772
44. Ратни циљеви Србије / Милорад Екмечић. - Београд : Политика : БМГ, 1992. - 229 стр.
II 424020
45. Мишеви, војвода Мишић и владика Николај. У: Српски Сион. - 2, 1 (1993), стр. 71-72.
II III 333

46. Церска битка и војвода Степа / Саво Скоко, Петар Опачић. - Крушевац : Историјски архив : Скупштина општине, 1997. - 197 стр.
 Ш 415873
47. Одбрана Косовога Поља 1915. године / Војвода Петар Бојовић. - [2. фототипско изд.]. - Београд : Друштво уметника "Стари град", 1999. - 90 стр. Фототипско изд.: Београд: Г. Кон, 1922.
 П 23868

Мапа Колубарске битке

48. Кратка биографија војводе Живојина Мишића / сакупио Св. Мартиновић. - Београд ; Панчево : Св. Мартиновић, [б. г.]. - 16 стр.
 П 4724
49. Четири бојне војводе / Р. Ст. Мићић. - 4. допуњено изд. - Београд : Привредник, [б. г.]. - 80 стр.
 П 8847

50. Синови Војводе Мишића / Велибор Берко Савић. - Ваљево : аутор, 2001. - 333 стр.
III 428536
51. Војвода Живојин Мишић / Петар Опачић. - Београд : Борба : МВ графика, 2002. - 515 стр.
III 433236
52. Живојин Мишић : 1855-1921 / Саво Скоко. У: 100 најзнаменитијих Срба / [приређивач Звонимир Костић. - [2. изд.]. - Београд : Принцип, 2001. - Стр. 357-362.
III 429596
53. Солунски фронт / [Петар Опачић. - 3. допуњено изд. - Београд : Републички завод за заштиту споменика културе ; Јагодина : Гамбит, 2004. - 199 стр.
III 440321

ФАКСИМИЛИ И ФОТОГРАФИЈЕ

54. Војвода Живојин Мишић
55. Краљ Александар Обреновић са српским, турским и грчким официрима у посети Хиландару (други с десна стоји Живојин Мишић), 1896
56. Официри Живојин Мишић и Светислав Исаковић са супругама и децом у породичном воћњаку у Струганику 1902. године
57. Пуковник Живојин Мишић са супругом Лујзом, кћерком и синовима у Београду 1912. године
58. Писмо Војводе Мишића командиру скопске Подофицирске школе писано 9. октобра 1914. године
59. Мапа Колубарске битке
60. Регент Александар и Живојин Мишић са официрима Врховне команде са осматрачнице на Јелаку прате ток пробоја Солунског фронта 15. септембра 1918. године

ЖИВОЛИН МИШИЋ
1855 - 1921

Издавач

Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

Уредник

Миро Вуксановић

Аутори Каталога

Ксенија Шуловић и Александра Драпшин

Припрема

Ксенија Шуловић
Оливера Михајловић

Умножавање

Синиша Стојшић

Повез

Милорад Родић

Тираж

50 примерака